

Datum doručení: 17. 10 . 2021

Centrální číslo jednací: PS2021022805

Věc: Reakce na odpověď Pravomoci předsedy - č.j. 22380/21

Žádost

(...)

Dobrý den,
děkuji za Vaší rozsáhlou odpověď. Pokud ovšem jde o první dotaz (zejm. druhou část), měl jsem namysli situaci, že se uvolní úřad prezidenta republiky poté, co uplyne volební období Poslanecké sněmovny, čímž zaniká mandát poslanců (včetně předsedy Poslanecké sněmovny), přičemž nově zvolená Poslanecká sněmovna se ještě nesešla, a proto ještě ani není zvolen nový předseda Poslanecké sněmovny. Chtěl bych tedy poprosit o odpověď, zda je známo, na koho by v takové situaci přešel výkon těch pravomocí prezidenta republiky, které by podle čl. 66 Ústavy měly (za normálních okolností) přejít na předsedu Poslanecké sněmovny. Měl bych ještě jeden upřesňující dotaz týkající se "doby, kdy je Poslanecká sněmovna rozpuštěna". Je zjevné, že tato doba začíná okamžikem rozpuštění Poslanecké sněmovny, nicméně již není jasné kdy končí, resp. do kdy trvá, tedy zda trvá pouze do okamžiku zvolení nové Poslanecké sněmovny (druhým dnem voleb), nebo až do okamžiku, kdy se nově zvolená Poslanecká sněmovna sejde, případně do jiného okamžiku

Předem děkuji za odpověď a přeji hezký den.

S pozdravem

(...)

Odpověď

(...)

Vážený pane .....,

Samostatné oddělení styku s veřejností Kanceláře Poslanecké sněmovny obdrželo dne 17. října 2021 Váš doplňující dotaz navazující na odpověď Samostatného oddělení styku s veřejností Kanceláře Poslanecké sněmovny vedenou pod č.j.: PS 22380/21 ze dne 15. 10. 2021.

Nyní se konkrétně dotazujete na situaci:

1. *„že se uvolní úřad prezidenta republiky poté, co uplyne volební období Poslanecké sněmovny, čímž zaniká mandát poslanců (včetně předsedy Poslanecké sněmovny), přičemž nově zvolená Poslanecká sněmovna se ještě nesešla, a proto ještě ani není zvolen nový předseda Poslanecké sněmovny. Chtěl bych tedy poprosit o odpověď, zda je známo, na koho by v takové situaci přešel výkon těch pravomocí prezidenta republiky, které by podle čl. 66 Ústavy měly (za normálních okolností) přejít na předsedu Poslanecké sněmovny.*
2. *„dotaz na dobu, kdy je Poslanecká sněmovna rozpuštěna. Je zjevné, že tato doba začíná okamžikem rozpuštění Poslanecké sněmovny, nicméně již není jasné kdy končí, resp. do kdy trvá, tedy zda trvá pouze do okamžiku zvolení nové Poslanecké sněmovny (druhým dnem voleb), nebo až do okamžiku, kdy se nově zvolená Poslanecká sněmovna sejde, případně do jiného okamžiku“.*

Co se týče Vašeho prvního dotazu, pak zcela odkazuji na naši předchozí odpověď ze dne 15. 10. 2021. Pro úplnost tedy k Vašemu dotazu směřujícímu k čl. 66 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky (dále jen jako „Ústava“) zopakují, že rozsah v jakém jsou pravomoci prezidenta republiky vykonávány jinými orgány, je přesně vymezen právě ve zmiňovaném ustanovení čl. 66 Ústavy. Zásadně platí, že dojde-li k uvolnění jeho úřadu nebo přijmou-li komory Parlamentu usnesení, podle kterého prezident nemůže ze závažných důvodů vykonávat svůj úřad, vykonává předseda vlády pravomoci prezidenta podle čl. 63 odst. 1 a 2, tedy pravomoci, jejichž výkon formou rozhodnutí jinak vyžaduje k platnosti jeho spolupodpis. Výjimku představují pouze pravomoc jmenovat a povyšovat generály podle čl. 63 odst. 1 písm. g), kterou v tomto období nelze vůbec vykonávat, a pravomoc vyhlášovat volby do Poslanecké sněmovny a Senátu podle čl. 63 odst. 1 písm. f), která je po tuto dobu rozdělena mezi předsedy obou komor. Pravomoci prezidenta republiky podle čl. 62 jsou s výjimkou těch, jež jsou uvedeny v písmenech f) až j) [tj. jmenování předsedy a místopředsedů Nejvyššího soudu, právo odpouštět a zmírňovat tresty uložené soudem a zahlazovat odsouzení, podepisování zákonů, právo vrátit zákon, jmenování prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu], vykonávány předsedou Poslanecké sněmovny.

Uvolní-li se úřad prezidenta republiky v době, kdy je rozpuštěna Poslanecká sněmovna, vykonává pravomoci prezidenta v rozsahu, v jakém by jinak náležely předsedovi Poslanecké sněmovny [tj. pravomoci podle čl. 62 písm. a) až e) a k) a čl. 63 odst. 1 písm. f), pokud jde o volby do Senátu], předseda Senátu. Tento závěr se uplatní i v případě, kdy k uvolnění tohoto úřadu dojde před rozpuštěním Poslanecké sněmovny.

K Vašemu druhému dotazu, lze napsat, že Poslaneckou sněmovnu před uplynutím řádného volebního období může rozpustit prezident republiky, pokud je splněna některá z podmínek stanovených v čl. 35 odst. 1. Ústavy. Rozpuštěním Poslanecké sněmovny končí její zasedání (čl. 34 odst. 4 Ústavy) a zanikají mandáty všech jejích poslanců [čl. 25 písm. e Ústavy)]. Tímto okamžikem tak Poslanecká sněmovna jako celek přestává být personálně obsazena a prezidentu republiky vzniká povinnost vyhlásit volby, které se musí konat do šedesáti dnů (čl. 17 odst. 2 Ústavy). Po dobu, po kterou Poslanecká sněmovna nezasedá z důvodu svého rozpuštění, může být zákonodárná pravomoc Parlamentu vykonávána jen v omezené míře formou zákonných opatření Senátu (čl. 33 Ústavy) podléhajících následnému schválení Poslaneckou sněmovnou. Nicméně je nutno zdůraznit, že Poslanecká sněmovna VIII. volebního období nebyla rozpuštěna, ale uplynulo její volební období, tak jak s tím počítá Ústava a jedná se tak o zcela odlišnou situaci než je uvedena výše.

Pro úplnost tedy ještě dodávám, ve shodě s předchozí odpovědí ze dne 15. 10. 2021, že pokud jde o délku volebního období Poslanecké sněmovny, mandát poslance zaniká okamžikem uplynutí volebního období. Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“) navíc stanoví, že volby se musí konat ve lhůtách nepřesahujících pravidelná volební období stanovená zákonem (čl. 21 odst. 2 Listiny). Mandát poslance vzniká zvolením. V praxi mandát poslance vzniká druhým dnem voleb do Poslanecké sněmovny, což je dle zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, vždy sobota.

Termín voleb do Poslanecké sněmovny se tedy nepřekrývá s termínem konce volebního období a mandát poslance vzniká zvolením (čl. 19 odst. 3 Ústavy). Dochází k situaci, kdy počet poslanců v období posledních třiceti dnů volebního období Poslanecké sněmovny v maximálním počtu může činit 400 poslanců. Je třeba ovšem zdůraznit, že v praxi existuje v tomto období sice větší než Ústavou

stanovený počet zákonodárců s mandátem, kteří jej však nemohou vykonávat, protože ještě nesložili slib v souladu s čl. 23 Ústavy. V době překrývání se volebních období nedochází ke skládání slibů, a tak nevznikají praktické problémy s fungováním zákonodárné komory jako celku.

S pozdravem

(...)